

UZASADNIENIE

W dniu 31 lipca 2017 roku do Sądu Okręgowego w Lublinie wpłynęło przekazane według właściwości przez Sąd Rejonowy w Puławach pismo Dyrektora Zakładu Karnego w O., w którym wskazywał, iż istnieją warunki do wydania wyroku łącznego wobec R. P..

Jak wynika z analizy karty karnej skazanego (k.8-9), akt sprawy oraz dołączonych odpisów wyroków dotyczących R. P. (k. 28-29, 31-33, 35-38, 40-41, 43-47) został on skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 15 września 1998 roku w sprawie o sygn. akt II K 299/98 za czyny:

I wyczerpujący dyspozycję z art. 279 § 1 k.k. popełniony w nocy z 30 na 31 października 1997 roku, na karę roku pozbawienia wolności,

II wyczerpujący dyspozycję z art. 288 § 1 k.k. popełniony w nocy z 30 na 31 października 1997 roku, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

III wyczerpujący dyspozycję z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 289 § 1 k.k. popełniony w nocy z 30 na 31 października 1997 roku, na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

IV wyczerpujący dyspozycję z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 10 maja 1995 roku, na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności połączono i jako karę łączną wymierzono karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (odpis wyroku k. 28-29);

2. Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 10 marca 1999 roku w sprawie o sygn. akt II K 682/98 za czyn wyczerpujący dyspozycję z art. 284 § 2 k.k., popełniony w dniu 22 marca 1995 roku, na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 30 (trzydzieści) stawek dziennych grzywny po 20 (dwadzieścia) złotych każda; wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat próby,

postanowieniem z dnia 13 czerwca 2001 roku zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności (odpisy wyroków k. 40-41);

3. Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 9 lipca 2001 roku w sprawie o sygn. akt IV K 306/99 za czyny:

I wyczerpujący dyspozycję z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2, popełniony w dniu 24 lipca 1999 roku, na karę 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności,

II wyczerpujący dyspozycję z art. 280 § 1 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 5 lipca 1999 roku, na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności,

III wyczerpujący dyspozycję z art. 158 § 1 k.k., popełniony w dniu 5 lipca 1999 roku, na karę roku pozbawienia wolności,

orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności połączono i jako karę łączną wymierzono karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności (odpisy wyroków k. 43-47);

4. Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 31 maja 2016 roku w sprawie o sygn. II K 71/16 za czyny:

I wyczerpujący dyspozycję z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zb. z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 13 sierpnia 2015 roku, na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II wyczerpujący dyspozycję art. 245 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu 13 sierpnia 2015 roku, na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności połączono i jako karę łączną wymierzono karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (odpis wyroku k. 31-33);

5. **Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 27 września 2016 roku w sprawie o sygn. akt II K 595/15** za czyn wyczerpujący dyspozycję z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu nocy z 9 na 10 marca 2015 roku, na karę 3 (trzech) lat 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (odpisy wyroków k. 35-38).

Sąd zważył co następuje.

W realiach niniejszej sprawy zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego względem R. P..

Dokonując oceny przesłanek do wydania wyroku łącznego Sąd miał na względzie, iż z dniem 1 lipca 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20 marca 2015 r.). Wskazaną nowelą przepis art. 85 § 1 k.k. otrzymał następujące brzmienie: „Jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną”. Stosowanie jednak do treści art. 19 cyt. ustawy zmieniającej, przepisu art. 85 k.k. i następnych z rozdziału IX kodeksu karnego w brzmieniu nadanym wskazaną ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tejże ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie tej ustawy.

Wobec R. P. po dniu 1 lipca 2015 roku zapadły dwa wyroki skazujące - w dniu 31 maja 2016 roku wyrok Sądu Rejonowego w Puławach w sprawie II K 71/16, który uprawomocnił się w dniu 30 czerwca 2016 roku oraz w dniu 27 września 2016 roku także Sądu Rejonowego w Puławach w sprawie II K 595/15, który uprawomocnił się w dniu 11 kwietnia 2017 roku (informacja z K. k. 9, odpis wyroku k. 37). Zważywszy na powyższe, w omawianym układzie procesowym rozważyć należało, czy z uwzględnieniem art. 4 § 1 k.k. zastosowanie znajdą przepisy rozdziału IX kodeksu karnego w brzmieniu sprzed nowelizacji czy też po jej wprowadzeniu.

W tym stanie rzeczy należy wskazać, że **przy zastosowaniu ww. przepisów w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku** łączeniu podlegałyby kary jednostkowe pozbawienia wolności w dwóch zbiegach. W pierwszym z nich z wyroków Sądu Rejonowego w Puławach w sprawie sygn. akt II K 299/98 – kary roku, 6 miesięcy i dwie kary jednostkowe po 8 miesięcy oraz Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie sygn. akt II K 682/98 – 8 miesięcy pozbawienia wolności. Co do drugiego zbiegu łączeniu podlegałyby kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w Puławach w sprawach sygn. akt II K 71/16 – 2 lata i 6 miesięcy oraz 4 miesiące nadto w sprawie sygn. akt II K 595/15 – 3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W pierwszym zbiegu Sąd miałby możliwość orzeczenia kary łącznej w granicach od roku do 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Przy czym skazany wykonał karę łączną z wyroku

Sądu Rejonowego w Puławach w sprawie sygn. akt II K 299/98 (roku i 6 miesięcy) oraz karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie sygn. akt II K 682/98 (8 miesięcy). W drugim zbiegu byłby do przedziału od 3 lat i 6 miesięcy do 6 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Natomiast **przy zastosowaniu przepisów w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku** łączeniu podlegałyby kary pozbawienia wolności z wyroków jak w drugim zbiegu w omówionym wyżej wariantcie, przy

zastosowaniu przepisów obowiązujących przed zmianą z dnia 1 lipca 2015 roku. Z tą jednak modyfikacją, iż z wyroku Sądu Rejonowego w Puławach sygn. akt II K 71/16 zgodnie z art. 85 § 2 k.k. w brzmieniu obecnie obowiązującym łączeniu podlegałyby kara łączna 2 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wszystkie pozostałe kary zostały już przez R. P. w całości wykonane, a zgodnie z brzmieniem art. 85 § 2 k.k. po nowelizacji nie mogą być one łączone przy wydawaniu wyroku łącznego.

W omawianym układzie Sąd orzekałby karę pozbawienia wolności w granicach od 3 lat i 6 miesięcy do 6 lat pozbawienia wolności.

W ocenie Sądu nie można uznać, iż względniejsze dla skazanego byłoby zastosowanie przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku.

Rozważania powyższe prowadzą do wniosku, iż karę łączną pozbawienia wolności byłaby kształtowana w drugim zbiegu zgodnie z przepisami obowiązującymi przed datą 1 lipca 2015 roku oraz po tej dacie w podobnym przedziale rozpiętości jej wymiaru. Jednak z zastosowaniem przepisów obowiązujących do dnia 1 lipca 2015 roku miałby miejsce jeszcze jeden zbieg, który obejmowałby kary pozbawienia wolności już przez skazanego odbyte. Fakt ten, nie ma dla R. P. decydującego znaczenia co do względności rozstrzygnięcia, wykonał on bowiem wszystkie podlegające w tej konfiguracji łączeniu kary.

Powyższe przemawia za zastosowaniem nowych przepisów w myśl art. 4 § 1 k.k., brak jest bowiem podstaw by uznać, iż stan prawny obowiązujący przed dniem 1 lipca 2015 roku był dla skazanego względniejszy.

Zgodnie z art. 85 § 1 k.k. w brzmieniu obecnie obowiązującym jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Z kolei § 2 cytowanego artykułu wskazuje, iż podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Łączeniu podlegają zatem kary pozbawienia wolności pozostałe do wykonania (opinia o skazanym k. 4-6): kara łączna orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 31 maja 2016 roku w sprawie II K 71/16 oraz kara pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 27 września 2016 roku w sprawie II K 595/15.

Zgodnie z art. 85a k.k. orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Przy ustalaniu wysokości kary łącznej pozbawienia wolności w niniejszej sprawie Sąd miał na uwadze treść orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 maja 2001 roku w sprawie AKa 65/01 (Prok. i Pr. 2002, Nr 7-8 poz. 20) w myśl którego, zastosowanie zasady absorpcji, asperacji czy kumulacji przy orzekaniu tak kary łącznej, jak i wydawaniu wyroku łącznego uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi tymże skazaniem. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo-podmiotowy łączy te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały popełnione. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa, objęte tym wyrokiem. Zasady te pozostają obowiązujące na gruncie obecnie obowiązujących przepisów.

Należy przy tym zauważyć, iż stopień winy i stopień społecznej szkodliwości czynów nie mogą być okolicznościami rzutującymi na wymiar kary łącznej. Zostały one bowiem zbadane i właściwie ocenione już na etapie orzeczeń jednostkowych i wpłynęły na wysokość poszczególnych kar. Niewątpliwie natomiast Sąd wydający wyrok łączny winien kierować się dyrektywą prewencji indywidualnej oraz generalnej. Chodzi tutaj w szczególności o to, aby właściwie ukształtowana kara łączna oddziaływała wychowawczo na sprawcę przestępstwa oraz chroniła społeczeństwo przed niebezpieczeństwem ponownego ataku skierowanego na dobra chronione prawem. Kara ta powinna również kształtować w społeczeństwie świadomość prawną. Jak podkreśla się w orzecznictwie „sąd orzekający nie jest uprawniony do ponownego rozważenia tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach” (wyrok SN z 25 października 1983 r., IV KR 213/83, OSNKW 1984, z. 5 –

6, poz. 65), lecz powinien przede wszystkim w procesie kształtowania kary łącznej wyciągnąć odpowiednie wnioski z faktu wielości dokonanych przez sprawcę przestępstw, gdyż wielość przestępstw prowadzi do zmiany wartości prognostycznych, co do sprawcy oraz rzutuje na karę z punktu widzenia jej społecznego oddziaływania.

Sąd miał w polu widzenia także opinię z Zakładu Karnego w O. (k. 5-6), według której zachowanie skazanego można ocenić jako zmienne. Był czterokrotnie nagradzany i dwa razy karany dyscyplinarnie, między innymi za używanie środków odurzających. Nie wykazuje tendencji do zachowań agresywnych ani autoagresywnych. Z innymi osadzonymi utrzymuje zgodność, w stosunku do przełożonych przyjmuje regulaminową postawę. W stopniu przeciętnym przestrzega obowiązującej dyscypliny i porządku, nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej. W trakcie pobytu w zakładzie karnym ukończył liczne kursy zawodowe. Proces jego resocjalizacji wymaga dalszych oddziaływań wychowawczych w warunkach izolacji penitencjarnej.

Orzekając karę łączną pozbawienia wolności Sąd uwzględnił wszystkie wskazane wyżej okoliczności.

Zdaniem Sądu przy ustalaniu wymiaru kary łącznej zasadne było zastosowanie zasady asperacji. Łączeniu podlegały dwie kary bezwzględne pozbawienia wolności.

Wymierzona kara łączna 5 lat pozbawienia wolności uwzględnia związek podmiotowy i przedmiotowy pomiędzy przestępstwami. Skazany jest osobą wielokrotnie karaną. Okazał brak poszanowania norm prawa, jednak jako okoliczność przemawiającą na jego korzyść wskazać należy jego pozytywną postawę na czas orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Z tych względów w ocenie Sądu cel orzeczonej kary zostanie osiągnięty przy wskazanym wyżej wymiarze.

Dodać należy, iż nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że kary jednostkowe pozbawienia wolności składające się na karę łączną orzeczone względem R. P., nie są karami zbliżonymi do siebie ich wymiarem. W realiach niniejszej sprawy, zważywszy na wielokrotną karalność, zastosowanie zasady absorpcji kar byłoby nienależytym premiowaniem skazanego, prowadząc tym samym do jego bezkarności za te czyny, a w konsekwencji powodując, iż kara nie spełniałaby swoich funkcji represyjnych oraz wychowawczych i to zarówno w aspekcie indywidualnym, jak i społecznym. Z kolei kara łączna wymierzona na zasadzie kumulacji, byłaby w ocenie Sądu zbyt surowa z uwagi na postawę skazanego, zbliżone okresy popełniania czynów zabronionych oraz ich zbliżoną kwalifikację.

Sąd uznał, że ukształtowana w wyroku kara łączna będzie odebrana jako sprawiedliwe, skutkując jednocześnie utwierdzeniem w społeczeństwie przekonania o konieczności przestrzegania porządku prawnego. Na ten fakt wskazuje również stopień demoralizacji skazanego, dla którego wejście w konflikt z prawem nie miało jednorazowego, przypadkowego charakteru.

Na poczet orzeczonej kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności Sąd zaliczył skazanemu na podstawie art. 63 § 1 k.k. i art. 577 k.p.k. okresy dotychczas odbytych kar z połączonych wyroków.

Wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego obejmującego wyroki: Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 15 września 1998 roku w sprawie o sygn. akt

II K 299/98, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 10 marca 1999 roku w sprawie o sygn. akt II K 682/98 oraz Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 9 lipca 2001 roku w sprawie o sygn. akt IV K 306/99 na podstawie art. 572 k.p.k. należało umorzyć postępowanie w tym zakresie.

Uwzględniając sytuację finansową R. P., przebywanie w warunkach izolacji penitencjarnej, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił go od ponoszenia wydatków związanych z niniejszym postępowaniem, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

W tym miejscu należy zauważyć, iż poza zakresem niniejszego postępowania o wydanie wyroku łącznego pozostawała informacja o skazaniu R. P. w sprawie II K 789/15 Sądu Rejonowego w Puławach. W tej sprawie R. P. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 22 grudnia 2016 roku za czyn wyczerpujący dyspozycje z art. 35 ust.

1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok powyższy nie figuruje w karcie karnej skazanego, nie dołączono także jego odpisu do czasu wydania wyroku łącznego. Kara ta nie została przez skazanego wykonana. Z uwagi na brak wiedzy Sądu o istnieniu wskazanego orzeczenia w momencie orzekania w przedmiocie wyroku łącznego, nie uwzględniono go w wyroku łącznym i nie objęto kary nim wymierzonej orzeczoną karą łączną. Okoliczność ta będzie zatem stanowiła podstawę do ukształtowania na nowo wobec skazanego kary łącznej w przedmiotowym, bądź odrębnym postępowaniu prowadzonym z urzędu.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji.